

Уводъ

Общи думи. — Всъeki народъ, който желае да си подготви по-добро бѫдеще, трѣбва усърдно да изучава своето минало отъ всъeka страна.

Правейки издирвания върху историческите основи на бълг. народно знаме, още веднажъ почувствувахъ колко малко и откъслечни сѫ сведенията ни за нашето участие въ разните въоржени борби, заедно съ близки и далечни намъ държави, срещу Турция. Дѣлата ни съ оржжие въ рѣка, даже презъ 18 и 19 вѣкове, не сѫ изследвани въ една по-пълна форма, отъ чисто военно гледище. Непростима грѣшка ще бѫде, ако продължимъ да се отнасяме съ досегашното равнодушие. Не можемъ да чакаме други да пишатъ за насъ — това не е въ тѣхенъ интересъ.

Направи ми особено впечатление, че ако изследването на участието ни въ по-отдавнашните войни е по-мъжко, понеже архивите сѫ вѣнъ отъ България, а участниците отдавна измрѣли, не така е било за Срѣбъско-турската война презъ 1876 г. Но и тукъ не е направено повече. Пропустнатото време е безвъзвратно и нѣма полза само отъ съжаление. Все пакъ не е съвсемъ кѣсно да се пристъпи къмъ събиране източниците за описание на нашето участие въ тази война, като се изследватъ не само нашата литература и архиви, но и чуждите, главно срѣбъските.

Като приносъ за увеличаване изворите за описание дѣлата на българите въ тази война се публикува и дневникът на четата съ войвода Панайотъ Хитовъ, съхраняванъ до сега отъ неговия синъ г. Ал. П. Хитовъ — софийски адвокатъ.

На неговата добра воля се дължи появяването на този дневникъ въ нашия печатъ, около 60 и повече години следъ писането му.